

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA OBRAMBO

Na podlagi 36. člena, 102. člena in 114. člena Zakona o varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami (ZVNDN-UPB1), Uradni list Republike Slovenije, številka 51/06 izdajam

**PROGRAM
DOPOLNILNEGA USPOSABLJANJA
PRIPADNIKOV ENOT ZA RADIOLOŠKO,
KEMIJSKO IN BIOLOŠKO ZAŠČITO**

Ljubljana, 2007

KAZALO:	stran
I. UVOD	3
II. NAMEN IN CILJI.....	3
III. OBLIKE IN METODE IZOBRAŽEVANJA TER USPOSABLJANJA	3
IV. UDELEŽENCI USPOSABLJANJA.....	4
V. NOSILEC IN IZVAJALEC PROGRAMA	4
VI. TRAJANJE IZOBRAŽEVANJA	4
VII. IZOBRAŽEVALNA VSEBINA	5
VIII. UČNA SREDSTVA IN PRIPOMOČKI TER MATERIALNO-TEHNIČNI POGOJI ZA IZVEDBO PROGRAMA.....	6
IX. PREVERJANJE ZNANJA	6
X. NAVODILO ZA IZVEDBO.....	6
XI. KONČNE DOLOČBE	7

I. UVOD

Z obstoječimi predpisanimi programi si pripadniki enot za radiološko, kemijsko in biološko zaščito (v nadaljevanju RKB-zaščita) pridobijo uvajalna, temeljna in dopolnilna znanja in se tako usposobijo za izvajanje predpisanih nalog ob naravnih in drugih nesrečah.

Za zagotavljanje pripravljenosti na izvajanje nalog zaščite, reševanja in pomoči so se izvajalci nalog, ki so predvideni v načrtih zaščite in reševanja, dolžni usposablјati tudi z udeležbo na vseh vrstah vaj, ki se organizirajo v Sloveniji, ter na mednarodnih vajah.

S tem programom usposablјanja se osvežijo že pridobljena znanja pripadnikov enot, praktično pa se preizkusi tudi scenarij vaje in medsebojna komunikacija sodelujočih.

II. NAMEN IN CILJI

Usposablјanje je namenjeno enotam CZ za RKB-zaščito, ki se bodo vključile v dejavnosti na različnih vajah. Vsebine programa usposablјanja so opredeljene in se prilagajajo glede na težiščne naloge, ki jih te enote opravljajo na različnih ravneh organiziranja.

Cilji usposablјanja so:

- seznaniti udeležence s cilji in namenom vaje,
- usposobiti udeležence za izvajanje nalog, navedenih v načrtu vaje,
- seznaniti udeležence z morebitno novo opremo in sredstvi za RKB-zaščito in jih usposobiti za pravilno uporabo le-teh,
- po potrebi osvežiti, posodobiti in poglobiti znanja, ki so jih udeleženci pridobili z uvajalnim in temeljnim usposablјanjem,
- preizkusiti osebno in skupno opremo v različnih okoliščinah in
- seznaniti udeležence z izkušnjami, pridobljenimi na podobnih vajah.

Pri izvedbi usposablјanja bo izvajalec upošteval učna načela nazornosti, aktivnosti, sistematičnosti, postopnosti in ekonomičnosti.

III. OBLIKE IN METODE IZOBRAŽEVANJA TER USPOSABLJANJA

Program dopolnilnega usposablјanja za RKB-zaščito je razdeljen na teoretični in praktični del.

Uporabljajo se naslednje oblike usposablјanja:

- frontalna,
- individualna,
- delo v dvojicah in
- skupinska.

Oblike usposabljanja se v okviru predpisanega programa prilagajajo glede na načrtovano vajo. Skupina deluje v taki sestavi, kot bo delovala na vaji.

Uporabljajo se aktivne metode dela, ki so predvidene za odrasle, in sicer:

- razlaga,
- demonstracija,
- praktično delo,
- delo s pisnimi viri,
- razgovor,
- študija primerov,
- igra vlog in
- metoda snežene kepe.

Pri vseh metodah dela je potrebno upoštevati elemente varstva pri delu in udeležence opozoriti nanje.

Predavatelji naj čim manj uporabljajo metodo razlage. Kjer je mogoče, naj dajo prednost ostalim metodam, tako da bodo udeleženci pri usposabljanju aktivno sodelovali.

Izbira metode dela je prepuščena predavatelju in je odvisna tudi od scenarija vaje ter razpoložljivih učnih sredstev.

IV. UDELEŽENCI USPOSABLJANJA

Udeleženci so:

- pripadniki državnih enot za RKB-zaščito,
- pripadniki regijskih enot za RKB-zaščito,
- pripadniki občinskih enot za RKB-zaščito in
- pripadniki enot za RKB-zaščito v gospodarskih družbah, zavodih in drugih organizacijah.

V. NOSILEC IN IZVAJALEC PROGRAMA

Nosilec usposabljanja je Uprava Republike Slovenije za zaščito in reševanje (v nadaljevanju URSZR).

Izvajalec usposabljanja je Izobraževalni center za zaščito in reševanje Republike Slovenije (v nadaljevanju ICZR RS).

VI. TRAJANJE IZOBRAŽEVANJA

Dopolnilno usposabljanje pripadnikov enot za RKB-zaščito traja do 3 dni, odvisno od zahtevnosti, specifičnih vsebin in obsega vaje.

VII. IZOBRAŽEVALNA VSEBINA

- 1. Načela nujenja pomoči ob nesrečah**
  - Načelo pravice do varstva
  - Načelo pomoči
  - Načelo javnosti
  - Načelo preventive
  - Načelo odgovornosti
  - Načelo postopnosti pri uporabi sil in sredstev
  - Postopki sprejemanja in nujenja humanitarne in reševalne pomoči
- 2. Mednarodni mehanizmi usklajevanja reševalne pomoči:**
  - Mehanizem Organizacije Združenih narodov;
  - Mehanizem Evropske unije;
  - Mehanizem zveze NATO
- 3. Informacije o namenu in ciljih vaje**
  - Predstavitev namena in ciljev vaje iz načrta vaje
- 4. Scenarij in prizorišče vaje**
  - Obrazložitev scenarija
  - Obrazložitev delovnih točk
- 5. Vloga enote na vaji**
  - Delovanje reševalne enote na prizadetem območju
- 6. Naloge enote na vaji**
  - Predstavitev pričakovanih nalog enote na vaji
- 7. Povezovanje in usklajevanje z drugimi enotami na vaji**
  - Koordinacija, poveljevanje in vodenje enote
- 8. Sredstva zvez na vaji**
  - Potencialne nevarnosti neionizirnih elektromagnetnih sevanj
  - Organizacija radijskega prometa v sistemu zvez ZA-RE in ZARE+
  - Uporaba sredstev zvez
- 9. Izkušnje na podobnih vajah**
  - Predstavitev izkušenj iz izvedenih vaj
- 10. Praktično preigravanje scenarija vaje z uporabo opreme**
  - Praktično delo s predpisano opremo enote
- 11. Vrednotenje in zaključek usposabljanja**

VIII. UČNA SREDSTVA IN PRIPOMOČKI TER MATERIALNO-TEHNIČNI POGOJI ZA IZVEDBO PROGRAMA

Na usposabljanju se uporabljata tehnika in oprema, s katerima so enote za RKB-zaščito opremljene in s pomočjo katerih bodo opravljale svoje naloge na vaji. Predpisani sta v merilih za organiziranje in opremljanje enot za RKB-zaščito CZ. Udeleženci se morajo med usposabljanjem seznaniti in usposobiti za ravnanje z njima.

Poleg tega so za izvajanje programa potrebna še naslednja učna sredstva in pripomočki:

- učna gradiva,
- vizualna sredstva (grafoskop, diaproyektor ...) in
- avdiovizualna sredstva (računalnik s projektorjem, TV sprejemnik ...).

IX. PREVERJANJE ZNANJA

Preverjanje znanja in veščin je sprotno in končno. Izvaja se s sprotnim ugotavljanjem razumevanja snovi med usposabljanjem z metodama razgovora in reševanja problemov. Znanje se preverja skupinsko in individualno.

Ocenjuje se posameznikovo in skupinsko poznavanje in upoštevanje postopkov za izvedbo nalog na vaji.

Udeleženec je ocenjen z oceno »uspešno« ali »neuspešno«.

X. NAVODILO ZA IZVEDBO

Usposabljanje pripadnikov enot za RKB-zaščito poteka praviloma v prostorih in na poligonih ICZR RS, v izjemnih in specifičnih primerih pa na drugem primernem območju.

Stroške usposabljanja po tem programu krije pošiljatelj oziroma URSZR. Organizator vaje mora najmanj 75 dni pred začetkom usposabljanja izvajalcu usposabljanja dostaviti načrt za izvedbo vaje oziroma posebej izdelan dokument s podatki, potrebnimi za izvedbo programa usposabljanja.

Usposabljanje je obvezno pred udeležbo na mednarodnih vajah in priporočljivo pred vsako vajo.

Izvajalec usposabljanja je dolžan organizirati učne skupine tako, da upošteva različna okolja, iz katerih izhajajo udeleženci ter scenarij za izvedbo vaje.

Pri posameznem usposabljanju naj sodelujejo pripadniki enote za RKB-zaščito, ki se bodo udeležili vaje. Učne skupine naj bodo pri izvajanju praktičnih vaj oblikovane v skladu z Merili o organiziranju teh enot.

Izvajalec usposabljanja po preučitvi načrta oziroma dokumentov za izvajanje vaje najkasneje 60 dni pred začetkom usposabljanja obvesti pošiljatelja enote o skupnem številu pedagoških ur (PUR) oziroma trajanju usposabljanja.

XI. KONČNE DOLOČBE

Program velja od dne podpisa ministra, pristojnega za varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami, do preklica.

Način dopolnjevanja in spreminjanja programa narekujejo pravila stroke in spremembe zakonodaje na tem področju.

Program se kot trajno gradivo hrani v fizični in elektronski obliki v zbirki dokumentarnega gradiva v ICZR RS.

Številka: 604-52/2007-7
Datum: 26.02.2007

Karel Erjavec
MINISTER

